

कोंकणी चित्रबोध

आमचें राष्ट्रगीत

जन गण मन अधिनायक जय हे
भारत भाग्य विधाता।।

पंजाब, सिंध, गुजरात, मराठा
द्राविड, उत्कल बंग.
विंध्य, हिमाचल, यमुना, गंगा
उच्छल जलधि तरंग,
तव शुभ नामे जागे
तव शुभ आशिष मागे,
गाहे तव जय गाथा,
जन गण मंगल दायक जय है,
भारत भाग्य विधाता।
जय हे । जय हे । जय हे ।
जय जय जय, जय हे।

- रवीन्द्रनाथ टागोर

वन्दे मातरम्

वन्दे मातरम्!

सुजलाम्, सुफलाम्, मलयज शीतलाम्,
सस्यश्यामलाम्, मातरम्!

वन्दे मातरम्!

शुभ्रज्योत्स्ना पुलकितयामिनीम्,
फुल्लकुसुमित द्रुमदल शोभिनम्,
सुहासिनीम्, सुमधुर भाषिणीम्,
सुखदाम् वरदाम्, मातरम्!
वन्दे मातरम्!

- बंकिमचंद्र चटर्जी

ॐ

श्री गणेशाय नमः

कोंकणी चित्रबोध

माया खरंगटे

दुर्गा प्रकाशन, मडगाव गोंय

ग

गणपती
गदा गरी गणित

र

रथ
रगडो रवो रगत

म

मको
मलम मडकी
मनीस

स

सरबत
सवणें सकाळ
सरपळी

भ

भट
भजन भयण भर्जे

य

यज्ञ
यळ यम यमुना

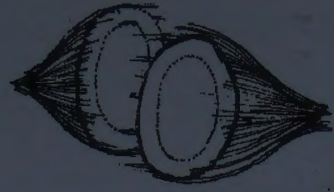

न

नळ
नमन नट नळो

थ

थवय
थळ थवो थरमास

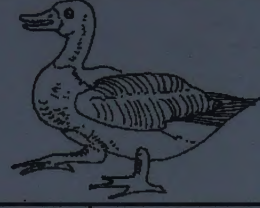

च

चवाय
चपाती चरव चणे

व

वळें वळीं
वड वणत वखद

छ

छगन
छबी छंद

ब

बदक
बकें बडी बटाट

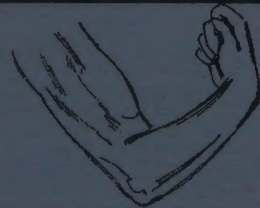

घ

घर
घड घड्याळ घण

क

कमळ
कपल कणस कळो

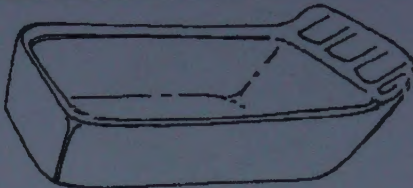
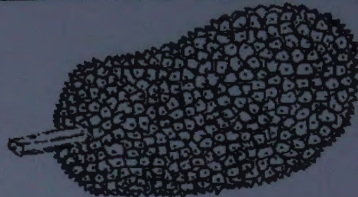
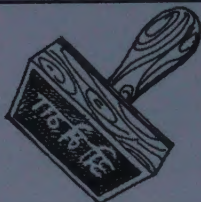

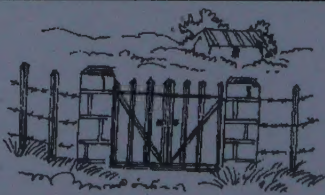

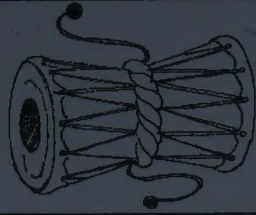

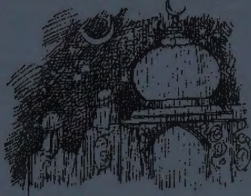
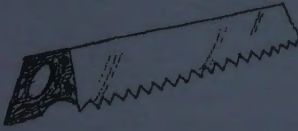

ध

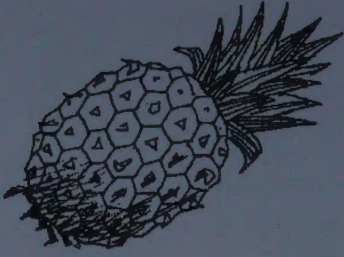
धनगर
धग धवो धरतरी

ळ

बळ
सळसळ खळखळ

			
ट	टब टमाट टमरेल टणटण	प	पणस पतंग परात पडवी
			
ठ	ठसो ठक ठणठण	फ	फणी फळ फस्क फळो
			
ढ	ढग ढमढम ढणढण	ण	णव मण घण
			
द	दरवटो दसण दवर दसरो	श	शब्दूली शणय शबय शरद

			
त	तरसाद तबलें तळें तण	ड	डमरू डबो डबी डझन
			
ल	लसूण लवंग लडाय लज	इ	इनाम इगर्ज इडली
			
ज	जमीन जगम जग जरदाळू	ई	ईद ताई भाई आई
			
ख	खरवत खडू खण खबर	झ	झर झड झगडीं

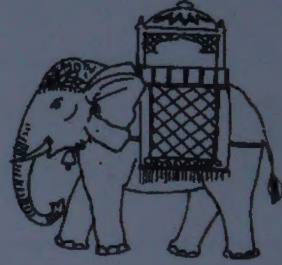
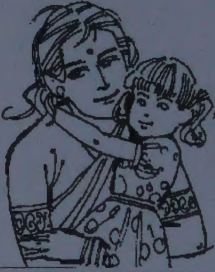

अ

अनस
अजाप अळणी
अठरा

औ

औदुंबर
और औरंगजेब

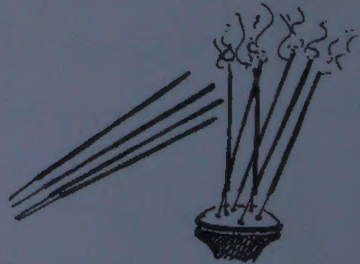
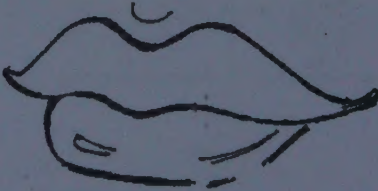

आ

आवय
आरत आडसर
आयतार

अं

अंबारी
अंजीर अंतर

ओ

ओठ
ओणव ओड ओटो

उ

उजवात
उतर उमेद
उदक उजळणी

ऊ

ऊस
ऊड उठ ऊद

ह

हरण
हती हळद हजार

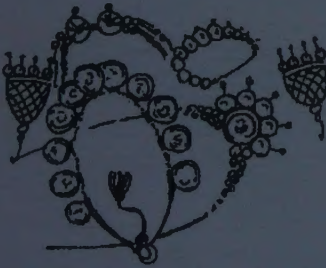

ए

एकारत
एक एण्डो एकादस

क्ष

क्षत्रिय
क्षमा लक्ष

ऐ

ऐवज
ऐरण ऐट ऐरावत

ज्ञ

ज्ञानदेव
यज्ञ ज्ञान

मुळावीं अक्षरां ?

ग म भ न

र स य थ

च छ घ ध

व ब क ळ

ट ठ ढ द

प फ ण श

त ल ज ख

ड इ ई झ ह

अ आ ओ औ अं

उ ऊ ए ऐ

मुळावीं अक्षरां २

स्वर (१२)

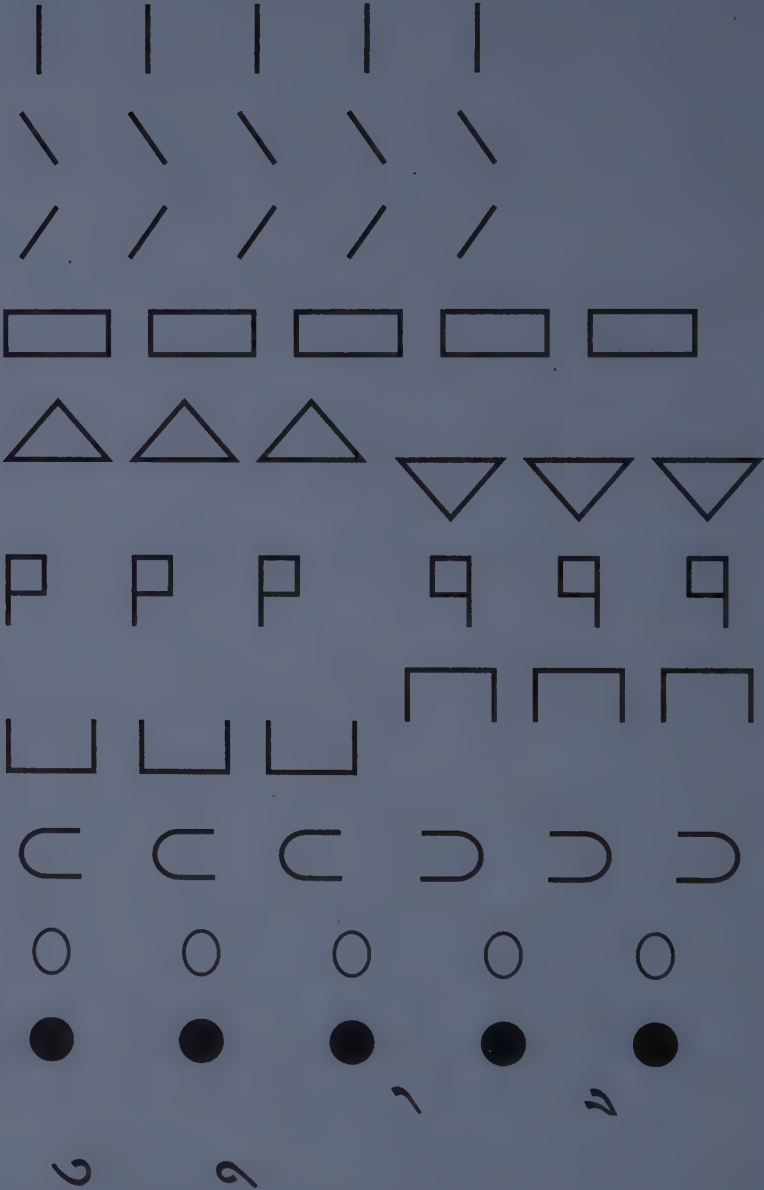
अ	आ	इ	ई
उ	ऊ	ए	ऐ
ओ	औ	अं	अः

व्यजनां (३६)

क	ख	ग	घ	ङ	
च	छ	ज	झ	ञ	
ट	ठ	ड	ढ	ण	
त	थ	द	ध	न	
प	फ	ब	भ	म	
य	र	ल	व	श	ष
स	ह	ळ	क्ष	ज्ञ	

अक्षरांचीं आंगां

खंयच्या खंयच्या कुरवांनी अक्षरां तयार जातात त्यो कुरवो भुरग्यांक पयलीं शिकोवच्यो. आडव्यो, उब्यो, तिरकस, रेगट्यो, तिकल्यो, वाटकुळां, शिरो, गांठी आनी शेंपड्यो.

मुळावीं अक्षरां कशीं घडटात

कुरवो जोडून अक्षरां करूंक शिकोवचीं.

ग

गा

म

मा

भ

भा

न

ना

ड

डा

अ

आ

इ

ई

उ

ऊ

अक्षरमाल कशी घडटा

क + ा (आडी) = का

क + ि (दावी तोपी) = कि

क + ी (उजवी तोपी) = की

क + ु (दावी शेपडी) = कु

क + ू (उजवी शेपडी) = कू

क + े (एक मात्रा) = के

क + ै (दोन मात्रा) = कै

क + ो (मात्रा आडी) = को

क + ौ (एक आडी दोन मात्रा) = कौ

क + ं (माथ्यार टिंब) = कं

क का कि की कु कू के कै को कौ कं कः

कोंकणी वर्णमाल

क का कि की कु कू के कै को कौ कं कः
ख खा खि खी खु खू खे खै खो खौ खं खः
ग गा गि गी गु गू गे गै गो गौ गं गः
घ घा घि घी घु घू घे घै घो घौ घं घः
च चा चि ची चु चू चे चै चो चौ चं चः
छ छा छि छी छु छू छे छै छो छौ छं छः
ज जा जि जी जु जू जे जै जो जौ जं जः
झ झा झि झी झु झू ज़े ज़ै ज़ो ज़ौ ज़ं ज़ः
ट टा टि टी टु टू टे टै टो टौ टं टः
ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठं ठः
ड डा डि डी डु डू डे डै डो डौ डं डः
ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढे ढै ढो ढौ ढं ढः
ण णा णि णी णु णू णे णै णो णौ णं णः
त ता ति ती तु तू ते तै तो तौ तं तः
थ था थि थी थु थू थे थै थो थौ थं थः

द	दा	दि	दी	दु	दू	दे	दै	दो	दौ	दं	दः
ध	धा	धि	धी	धु	धू	धे	धै	धो	धौ	धं	धः
न	ना	नि	नी	नु	नू	ने	नै	नो	नौ	नं	नः
प	पा	पि	पी	पु	पू	पे	पै	पो	पौ	पं	पः
फ	फा	फि	फी	फु	फू	फे	फै	फो	फौ	फं	फः
ब	बा	बि	बी	बु	बू	बे	बै	बो	बौ	बं	बः
भ	भा	भि	भी	भु	भू	भे	भै	भो	भौ	भं	भः
म	मा	मि	मी	मु	मू	मे	मै	मो	मौ	मं	मः
य	या	यि	यी	यु	यू	ये	यै	यो	यौ	यं	यः
र	रा	रि	री	रु	रू	रे	रै	रो	रौ	रं	रः
ल	ला	लि	ली	लु	लू	ले	लै	लो	लौ	लं	लः
व	वा	वि	वी	वु	वू	वे	वै	वो	वौ	वं	वः
श	शा	शि	शी	शु	शू	शे	शै	शो	शौ	शं	शः
स	सा	सि	सी	सु	सू	से	सै	सो	सौ	सं	सः
ह	हा	हि	ही	हु	हू	हे	है	हो	हौ	हं	हः
ळ	ळा	ळि	ळी	ळु	ळू	ळे	ळै	ळो	ळौ	ळं	ळः
क्ष	क्षा	क्षि	क्षी	क्षु	क्षू	क्षे	क्षै	क्षो	क्षौ	क्षं	क्षः
ज्ञ	ज्ञा	ज्ञि	ज्ञी	ज्ञु	ज्ञू	ज्ञे	ज्ञै	ज्ञो	ज्ञौ	ज्ञं	ज्ञः

वस्तू

१

•
एक

६

●●●●
स

२

●●
दोन

७

●●●●
सात

३

●●●
तीन

८

●●●●
आठ

४

●●
चार

९

●●●●
णव

५

●●●●
पांच

१०

●●●●
धा

५२ ते १ पाठे

०५३	०४३	०३३	०२३	०१३	००३	०९	०८	०७	०६	०५	०४	०३	०२	०१
५३३	३२३	११३	७०३	४९	०९	३७	२१	६३	४५	५४	५३	११	७३	४
०२३	२१३	४०३	३९	७७	०७	२१	४३	४५	३५	०४	०३	१२	३३	७
५०३	७३	३९	४७	११	०१	६३	३५	४४	२५	५३	५२	१२	४३	१
०९	४७	७१	२१	३३	०३	४५	७४	२४	६४	०३	०२	३३	७३	३
५१	०१	५३	०३	५५	०५	५४	०४	५३	०३	५२	५१	०३	०३	५
०३	३५	२५	७४	४४	०४	३३	२३	७२	४२	०२	०१	३१	७	४
५४	२४	४३	३३	६३	०३	१२	४२	३२	७३	५३	५२	१३	३	६
०६	७२	३२	४२	२२	०२	७३	३३	४३	०३	०३	०२	१	४	२
५३	४३	६३	२३	३३	०३	३	७	१	३	५	४	६	२	३

००६	०४८	०७८	०७८	०३८	०५८	०४८	०६८	०८८	०८८	००८	०४८	०७८	०३८
०७८	४३८	८५८	६४८	४६८	५८८	३४८	७०८	७४८	४७८	०७८	४७८	८३८	४४८
०४८	८६८	४८८	३४८	७०८	००८	८४८	४७८	३७८	७३८	०३८	८५८	४४८	७८८
०४८	६०८	३४८	४७८	८७८	५७८	७३८	४३८	४५८	७४८	०४८	०४८	६६८	८४८
०७८	४७८	७३८	८३८	३५८	०५८	४४८	७६८	८६८	३८८	०८८	४४८	७०८	८०८
०५८	५४८	०४८	५६८	०६८	५८८	०८८	५४८	०४८	५०८	००८	०४	०४	०७
०८८	३४८	८४८	७०८	४०८	००८	३४	८४	७७	४७	०७	३७	८७	४३
०४	७७	४७	४७	७७	५७	८७	४३	३३	६३	०३	७५	४५	७४
०३	७५	३५	४५	८५	०५	७४	३४	४४	८४	०४	७६	४६	८६
०६	४८	७८	७८	३८	५८	४८	८८	४८	०८	४८	७८	३८	

१	एक	२१	एकवीस	४१	एकेचाळीस	६१	एकसठ	८१	एकायशीं
२	दोन	२२	बावीस	४२	बावेचाळीस	६२	बासठ	८२	ब्यांयशीं
३	तीन	२३	तेवीस	४३	तेवेचळीस	६३	त्रेसठ	८३	त्र्यांयशीं
४	चार	२४	चोवीस	४४	चवेचाळीस	६४	चवसठ	८४	चवद्यांयशीं
५	पांच	२५	पंचवीस	४५	पंचेचाळीस	६५	पांसठ	८५	पंव्यांयशीं
६	स	२६	सवीस	४६	सवेचाळीस	६६	सांसठ	८६	शांयशीं
७	सात	२७	सत्तावीस	४७	सत्तेचाळीस	६७	सातसठ	८७	सत्यांयशीं
८	आठ	२८	अठ्ठावीस	४८	अठ्ठेचाळीस	६८	आठसठ	८८	अठ्ठ्यांयशीं
९	णव	२९	एकुणतीस	४९	एकुणपन्नास	६९	एकुणसत्तर	८९	एकुणणवद
१०	धा	३०	तीस	५०	पन्नास	७०	सत्तर	९०	णवद
११	इकरा	३१	एकतीस	५१	एकावन	७१	एकात्तर	९१	एकाणव
१२	बारा	३२	बत्तीस	५२	बावन	७२	ब्यात्तर	९२	ब्याणव
१३	तेरा	३३	तेत्तीस	५३	त्रैपन	७३	त्र्यात्तर	९३	त्र्याणव
१४	चवदा	३४	चवतीस	५४	चवपन	७४	चवद्यातर	९४	चवद्याणव
१५	पंदरा	३५	पस्तीस	५५	पंचावन	७५	पंच्यातर	९५	पंचाणव
१६	सोळा	३६	शत्तीस	५६	शप्पन	७६	शात्तर	९६	शाणव
१७	सतरा	३७	सात्तीस	५७	सत्तावन	७७	सत्यात्तर	९७	सत्याणव
१८	अठरा	३८	आट्टीस	५८	अठ्ठावन	७८	अट्ट्यात्तर	९८	अट्ट्याणव
१९	एकुणीस	३९	एकुणचाळीस	५९	एकुणसाठ	७९	एकुणअंयशीं	९९	णव्याणव
२०	वीस	४०	चाळीस	६०	साठ	८०	अंयशीं	१००	शंबर

सामान्य ज्ञान

आठवड्याचे दीस सात : आयतार, सोमार, मंगळार, बुधवार, बिरेस्तार, शुक्रार, शेनवार

वर्साचे म्हयने बारा : जानेवारी, फेब्रुवारी, मार्च, एप्रिल, मे, जून, जुलय, ऑगस्ट, सप्टेंबर, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर, डिसेंबर.

चैत्र, वैशाख, ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण, भाद्रपद, आश्विन, कार्तिक, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुन (शिगमो)

वर्साचे दीस ३६५ : दर चार वर्सांनी येतल्या लीप वर्षाचे दीस ३६६

पोसपाचीं जनावरां : गाय, बैल, म्हस, रेडो, बोकडी, मेंढरी, दुकर, माजर, घोडो, ऊंट, गाढव.

रानवटी जनावरां : शींव, वाग, हती, सोंसो, माकड, हरण, रानदुकर, चित्तो, कोलो, लांडगो, वांश्वेल, जिराफ.

पक्षी : कावळो, पाखो, मोर, कोगूळ, कवडो, किरकिरो, कीर, चिमणी, बकें, साळोरी, कोंबी, गरुड, गीद, हांयस.

उदकांतले प्राणी : बेबो, नुस्तें, कासव, मानगें.

नुस्तें : बांगडो, पेडवो, तारलो विसवण, शेंवटो, धोडयारो, रांवस, चणक, पालू, सुंगट, तिसरी, कुल्ली, मोरी.

भाजी : मुळो, वांयंगें, बटाट, भेंडो, दुदी, विरवीर, घोसाळें, कारातें, तेंडलें. गाजर, तंवशें, तांबडी भाजी, कोबी, वालपापडी.

फुलां	: गुलाब, वोंवळ, जाय, जूय, मोगरें, कणेर, शब्दूली, दसण, सदाफुली, अनंत, सुरंगां, चांफें, शेंवतें, आबोलें, रोज.
फळां	: आंबो, पणस, काज, केळें, पोपाय, चिकू, तोरांज, संत्र, लारांज, दाक, अनस, आंतेर, काळींग, जाम, जगम.
खाणां	: लाडू, नेवरी, काप, हालवो, फेंडोरी, दुदफेंडे, सान्नां, पातोळी, मोदक, शेव, चिवडो, धोणस, खिचडी, खीर.
रावपाचें ठिकाण	: घर, बंगलो, खोंप, फ्लॅट, तंबू.
भोंवपाचीं साधनां	: बैलगाडी, घोड्यागाडी, सायकल, रिक्शा, मोटारसायकल, बस, आगबोट, फेरीबोट, टॅक्सी, आगगाडी, व्हडें, पनेळ, विमान.

आमचीं सोयरीं

आवयच्या भावाक **मामा** म्हणटात.

मामाचे बायलेक **मामी** म्हणटात.

बापायच्या - आवयच्या बापायक **आजो** म्हणटात.

बापायचे-आवयचे आवयक **आजी** म्हणटात.

आवयचे भयणीक **मावशी** म्हणटात.

बापायचे भयणीक **आतें** म्हणटात.

बापायच्या भावाक **काका** म्हणटात.

काकाचे बायलेक **काकी** म्हणटात.

प्रार्थना

देवा धनया पाव
आमचें बरें जावं
सगले आमी भाव भाव
माये - मोगान रावं.

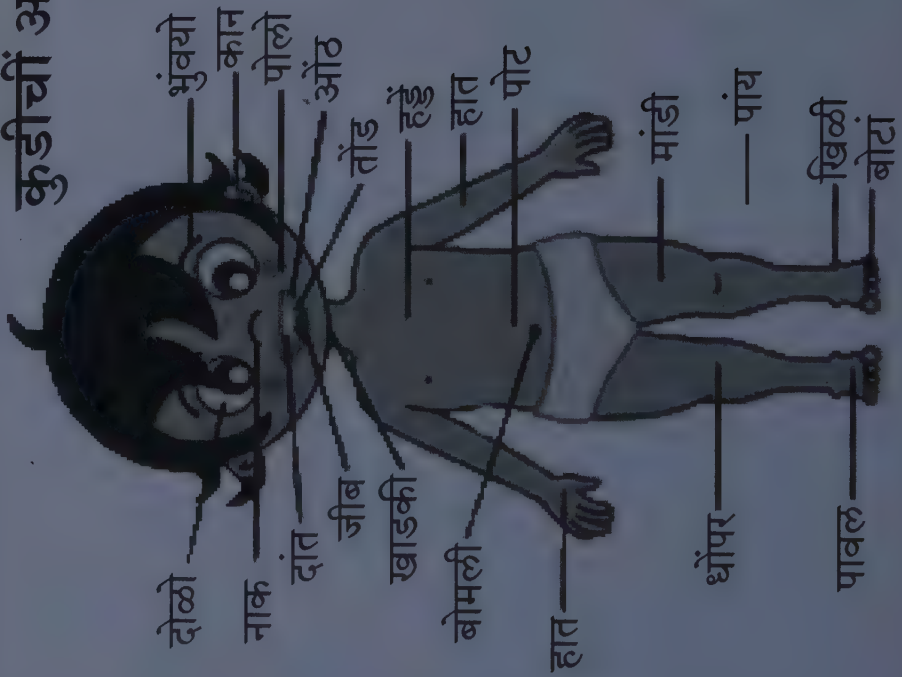
तुजे कृपेन व्हांवता वारो
खळखळटा दुदा - झरो
तुजे माये - मोगाक ना
अंत ना थाव

संवसाराचीं आमी फुलां
आमकां हांसो तुवें दिला
घटाय तशी दी धिटाय
आनी वेळार पाव.

नेणटे आमी जावचे शाणे
कोणाय परस नासचे उणे
संवसारांत भारताचें
सरचें वयर नांव!

— बयाभाव

कुडीचीं आंगां (अवयव)

भुरग्यांखातीर कांय सांगण्यो

- ◆ सकाळीं बेगीन उठचें
- ◆ सगले सकाळचे विधी करचे (तोंड धुवप, न्हावप बी)
- ◆ घरचीं जें खावपाक/पिवपाक दितात तें घेवचें.
- ◆ आपलें दप्तर, वळख कार्ड, कंपास बी घेतलां काय ना हें पळोवचें.
- ◆ कपडे, बूट निवळ आसचे. केंस बी वेवस्थीत आसचे.
- ◆ शाळेंत टीचर शिकयतना लक्ष दिवचें. उलोवचें न्हय.
- ◆ मदले सुटयेंत आपल्या डब्यांतलें खाण खावचें.
- ◆ घरा येतकच हात, पांय, तोंड वेवस्थीत धुवचें आनी जेवपाक बसचें.
- ◆ रातचें बेगसारच न्हिदचें. न्हिदचे पयलीं ब्रश करून तोंड धुवचें.

घरांत आसतना

- ◆ व्हडा-व्हडान उलोवचें न्हय.
- ◆ व्हडान टिव्ही, रेडियो लावचो न्हय. ताचो शेजाऱ्यांक त्रास जावं येता.
- ◆ घरांत वचत थंय कोयर करचो न्हय.
- ◆ घरांतल्यान कोयर भायर उडोवचो न्हय. कोयरा-डब्यांत उडोवचो.
- ◆ जाणट्यांचे आयकुचें, तांचो मान राखचो.

प्रवासांत

- ◆ बर्सांत रेलवेंत चडटना - देंवतना ताकीत करची न्हय.
- ◆ शिस्तीत चडचें वा देंवचें. देंवतल्याक पयलीं देवंक दिवचें.
- ◆ गरजे भायर जागो आडावचो न्हय.
- ◆ सिटार पांय दवरचे न्हय.
- ◆ कोयर जनेलांतल्यान भायर उडोवचो न्हय.
- ◆ जंय कोयराचो डबो नासता थंय पिशवेंत भरून दवरचो.
- ◆ आनी जंय डबो आसतलो तातूंत उडोवचो.
- ◆ व्हडा आवाजान उलोवचें न्हय.
- ◆ बरोबरच्या प्रवाशांक त्रास जावचो ना हाची जतनाय घेवची.
- ◆ दर एकल्यान शिटूक रावचें.
- ◆ बेवारशी सामान दिसल्यार टीसीक वा जाणट्यांक सांगचें.

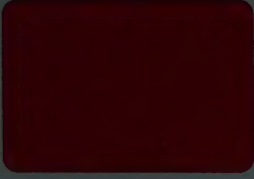
मार्गार आसतना पाळपाचे कांय नेम

मार्गार चलतना आपले सुरक्षेचे नदरेन कांय नेम मुजरत पाळप गरजेचें आसता.

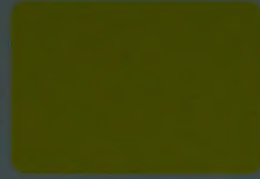
- ◆ सदांच आपले उजवे वाटेन चलचें. हाचो फायदो असो :
- ◆ वाहनां आपले दावे वटेन वतात. (भारत आनी चडश्या देसांनी) तुमी उजवे वटेन चलतना फुडल्यान आपले दावे वटेन येतलें वाहन तुमकां दिसता. आनी तुमी सादूर रावतात. प्रसंग आयल्यार तुमच्यांनी कुशीन सरूं येता.
- ◆ हाचे उरफाटें तुमी दाव्यान चलश्यात जाल्यार फाटल्यान आपले दावे वटेन येतलें वाहन तुमकां दिसचें ना. चडश्या वाहनांनी चलोवपी वाहनांत उजवे वटेन बसता. कोणाकूय साईड दिवपाच्या प्रयत्नात ताचो अदमास चुकून वाहनाचो धपको चलतल्याक फाटल्यान बसूं येता.
- ◆ मार्ग हुपपाचो आसल्यार पयलीं उजव्यान, मागीर दाव्यान पळोवन वाहन लागीं ना शें पळोवन मार्ग हुपचो.
- ◆ मार्गार चलतल्यां खातीर धवे पटे (झेब्रा क्रॉसिंग) रंगयल्ले आसतात, ताचे वयल्यान मार्ग हुपचो.
- ◆ ज्या जाग्यांनी सिग्नलां आसतात, थंय सिग्नलां पळोवन मार्ग हुपचो.
- ◆ चलतना जाणट्यांक, अपंगुळांक आदीं वाट दिवची.
- ◆ इश्टां वांगडा चलतना लोकांची वाट आडावची न्हय.
- ◆ मार्गार थुकत वचचें न्हय. थुकपाचेंच आसल्यार थुके खातीर केल्ल्या जागारच थुकचें. थुकतना आशिकुशीच्या लोकांचेर थुकी उसळचिना हाची जतनाय घेवची.
- ◆ थुकपाची संवयच वायट. थुकपाची गरजच नासता. कितलीय वीट दिसल्यार लेगीत थुकचों ना अशें थारायात. कांय दिसांनी तुमचें थुकप आपशींच बंद जातलें.
- ◆ मार्गार कोयर उडोवचो न्हय. चॉकलेटी कागदां, हेर कागदां, बोल्सांत घालून व्हरचीं आनी कोयराच्या डब्यांतच उडोवचीं.
- ◆ सत्री आसल्यार तिचें तोंक दुसऱ्याक तोपचें ना अशे तरेन धरून चलचें.

रंगाची वळख

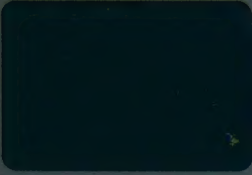
तांबडो

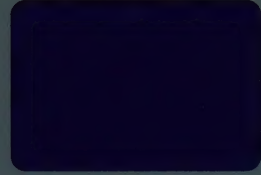
हळडुवो

पाचवो

निळो

काळो

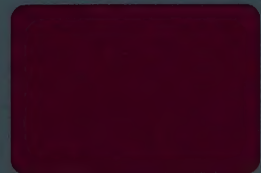
जांबळो

भारताचो बावटो

गुलाबी

इंगलीश वर्णमाळ

A

a ए

B

b बी

C

c सी

D

d डी

E

e ई

F

f एफ्

G

g जी

H

h एच्

I

i आय्

J

j जे

K

k के

L

l एल्

M

m एम्

N

n एन्

O

o ओ

P

p पी

Q

q क्यू

R

r आर्

S

s एस्

T

t टी

U

u यू

V

v वही

W

w डब्ल्यु

X

x एक्स्

Y

y वाय्

Z

z झेड्

₹ 50/-

